

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія праці»

професійний відбірковий освітній компонент
за освітньо-професійною програмою Охорона праці за першим (бакалавр)
рівнем вищої освіти галузь знань 263 «Цивільна безпека» .

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни
«Психологія праці».

2021рік

1. Анотація.

Дисципліна «Психологія праці» є частиною професійної підготовки здобувачі вищої освіти. є однією з актуальних галузей наукових досліджень. Постійний інтерес до неї підтримується завдяки зростаючій в умовах євроінтеграції необхідності покращення продуктивності праці за рахунок науково обґрунтованого підходу до вивчення індивідуально- психологічних властивостей особистості. Психологія праці спрямована на вирішення проблем, пов'язаних із гуманізацією суспільства та вивчення працівника як суб'єкта професійних відносин – самостійного діяча й ініціатора трудової активності. Вивчення взаємозв'язку індивідуальних властивостей, відносин особистості та психічних станів як фактору успішності та безпеки праці, визначити шляхи і засоби збереження працездатності й безпечної діяльності працівників.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння знаннями та практичними навичками про особливості видів трудової діяльності людини та підготовку її до праці; визначення психологічних аспектів відбору, прийому на роботу і розстановку кадрів; вивчити психологічні проблеми виробничого навчання; засвоїти психологічні аспекти причин виробничого травматизму та ін.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що зосереджено увагу на вивчення шляхів становлення гармонії між людиною та її професією. Іншими словами, вивчення закономірностей становлення динамічної рівноваги системи «суб'єкт праці – професійне середовище».

Інформація про викладача

Загальна інформація	Гура Світлана Олександрівна викладач кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат педагогічних наук,
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 434. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	gura.svetlana85@gmail.com
Наукові інтереси	Процеси адаптації особистості до навчання та професійної діяльності... Психологічна безпека особистості. Віктимність в професійній діяльності.

Професійні здібності	<p>Професійні знання в сфері психології праці та інженерної психології.</p> <p>Знання уміння та навички в травмотерапії, та травмуючих ситуаціях.</p> <p>Знання технології роботи з персоналом.</p> <p>Здібності академічні та дидактичні, комунікативні, організаторські, сугестивні.</p>
Наукова діяльність за освітнім компонентом	<p>1. «Гендерні особливості комунікативних компетенцій у курсантів НУЦЗУ» Зб. наук.</p>
	<p>Праць: «Проблеми екстремальної та кризової психології» вип. 19, Харків, - 2016. С. 23-35</p> <p>2. Особливості психологічної безпеки освітнього середовища для курсантів в Національному університеті цивільного захисту України м. Харків науковий вісник херсонського державного університету серія «Психологічні науки» № 2 том 3 2017 р. С.137-141 Вісник ХДУ Серія Психологічні науки №.2 том 3 2017</p> <p>3. «Психологічні особливості віктимної поведінки молодих людей». Зб. наук. Праць: «Проблеми екстремальної та кризової психології» вип. 21, Харків, - 2017 р. С.</p> <p>4. «Вивчення психологічних особливостей віктимності курсантів НУЦЗУ.» Development and modernization of social sciences: experience of Poland and prospects of Ukraine: Collective monograph. Vol. 1. Lublin: Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2017. С. 155-173</p> <p>Mariia V. Petrova, Sviltana O. Gura The development of important professional characteristics of the future co-workers of State Emergency Service of Ukraine during their study in higher education institutions. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology Monograph · 19 The authors bear full responsible for the text, quotations and illustrations. All published papers have been reviewed before publishing. Editors are not responsible for the language used in the papers. Copyright by Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach, 2018. С. 328-340</p>

* – заповнюється за бажанням НПП.

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 435. У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета викладання дисципліни: це формування системи наукових понять і базових уявлень про аспекти професійної діяльності та активності людини як суб'єкта праці, а саме: знайомство студентів з поняттями, принципами, методами психології праці, особливостями роботи психолога в організації, здійснення аналізу професійної діяльності. А також забезпечення майбутніх практичних психологів теоретичними знаннями з основ інженерної психології, психологічних особливостей діяльності оператора в системі людина-техніка.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Заочна форма навчання
Рік підготовки	2-й
Семестр	3-й
Обсяг кредитів ЄКТС	2
Загальна кількість годин	90 год.
Лекції	4 год.
Практичні, семінарські	2 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	84 год.
Вид підсумкового контролю	Диф. залік

Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
2 семестр (12 тижнів)		
Модуль № 1		
1.	Тема 1. Психологія праці Тема 1.1. Пристосування людини до навколишніх умов у процесі праці та їх вплив на безпеку праці..	Лек. 0.5 – год. Пз. – 0 год. СР – 12 год.
2.	Тема 1.2. . Трудовий колектив і його роль в забезпеченні безпеки праці	Лек. – 0,5 год. Пз. – 0,5 год. СР – 12 год.
3.	Тема 1.3. Психофізіологічні фактори умов праці	Лек. – 0,5 - год. ПЗ – 0,5год. СР – 12 год.
4.	Тема 1.4. Система "людина – машина – середовище" і забезпечення безпеки її діяльності	Лек. – 0,5 год. Пз. – 0 год. СР – 12год.
Модуль № 2		
5.	Тема 2. Професійний відбір (добір) Тема 2.5. Тема 2.1. Вивчення психофізіологічної та професійної придатності у процесі підготовки до діяльності.	Лек. – 0,5 год. Пз. – 0 год. СР – 12 год.
6.	Тема 2.2. Методика і напрями дослідження психофізіологічної та професійної придатності. Навчання і стимулювання безпечній діяльності.	Лек. – 0,5 год. Пз. – 0,5 год. СР – 12 год.
7.	Тема 2.3. Концепція психологічного настрою на безпеку. Навчання і стимулювання безпечній діяльності.	Лек. – 1 год. Пз. – 0,5 год. СР – 12 год.
Всього		90годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Психологія праці» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

перша – накопичувальна шкала – 100-бальна; друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС; третя – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна).

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Лекції	2	2	4
Семінари			
Практичні заняття	1	5	5
II. Контрольна робота			40
III. Індивідуальна самостійна робота			
IV. Письмовий диф. залік			51
Разом за всі види навчальної роботи			100

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів: - поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру; - підсумкового та інших видів контролю успішності.

Поточний контроль на лекціях, наявність конспекту 2 бала, відсутність конспекту 0 балів, а також проводиться на практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

4-5 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

1-3 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання є важливою складовою навчального процесу, яку вони виконують згідно з навчальним планом. Метою написання контрольних робіт є закріплення знань з відповідного навчального курсу, що передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти методами наукового аналізу, самостійного вивчення теоретичного матеріалу курсу. Перед виконанням контрольної роботи здобувач вищої освіти має детально вивчити лекційний матеріал з курсу, підібрати відповідну навчальну, методичну та спеціальну літературу за рекомендованим списком (а також самостійно підбраною).

Кожен варіант контрольної роботи складається з чотирьох теоретичних питань. Розв'язання питань повинно містити: повноту, всебічність, там де є необхідність повинно бути наочні матеріали та приклади.

Загальні вимоги до оформлення контрольної роботи: написання українською мовою, чіткість побудови, логічна послідовність аргументації відповідей на завдання. Слід використовувати загальноприйнятну психологічну термінологію.

Контрольна робота оформляється на аркушах формату А4 без рамок, додержуючись таких розмірів полів: ліве - 30 мм, праве – 15 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 20 мм. Текст і рисунки набираються на комп'ютері. При підготовці рукопису засобами текстового редактора Word рекомендується дотримуватися таких вимог: шрифт – Times New Roman, розмір 14; міжрядковий інтервал – 1; відступ – 1,25 см; вирівнювання тексту – за шириною. В таблицях та рисунках допускається використання шрифту розміром 12. Нумерація сторінок має бути наскрізною і подаватися арабськими цифрами зверху справа сторінки. Першою сторінкою є титульний аркуш (див. зразок), який включають до загальної нумерації, але номер сторінки на ньому не ставлять.

Список використаних літературних джерел розміщується з нової сторінки у алфавітному порядку.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 40 балів):

30-40 балів – вірно надані правильні відповіді на теоретичні запитання з дотриманням всіх вимог до виконання;

19-29 балів – вірно розкриті всі питання, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

8-18 балів – розкриті два питання;

1-7 бали – розкрито одне питання;

0 балів – відповідь відсутня.

1. Питання до контрольних робіт

1. Предмет і завдання психології праці.
2. Взаємозв'язок психології праці з іншими науками.
3. Методи психології праці.
4. Праця як суспільно-історичне явище.
5. Праця як діяльність.
6. Основні компоненти трудової діяльності.
7. Мотиви трудової діяльності і їх характеристика.
8. Поняття про трудові дії. Види трудових дій.
9. Результати трудової діяльності, їх класифікація.
10. Психологічний аналіз поняття “трудова діяльність”.
11. Співвідношення понять “трудова діяльність” та “професійна діяльність”.
12. Засоби трудової та професійної діяльності, їх психологічна характеристика.
13. Фактори, що впливають на якість праці.
14. Працездатність працівника: питання, показники, фази.
15. Характеристика психологічних станів особистості в процесі трудової діяльності.
16. Поняття про функціональний стан особистості.
17. Фактори, що впливають на функціональний стан особистості під час трудової діяльності.
18. Психологічна характеристика оптимального та несприятливого функціональних станів працівника.
19. Поняття про втоми, її психологічна характеристика.
20. Відмінність понять “втома” і “стомлюваність”.
21. Поняття про монотонію, її психологічна характеристика.
22. Умови подолання втоми та монотонії працівника.
23. Поняття про психічну насиченість, її вплив на якість праці особистості.
24. Стрес: поняття, види.

25. Способи управління своїми емоціями під час стресових трудових ситуацій.
26. Роль темпераменту у підвищенні якості праці.
27. Вплив професійної мотивації працівника на якість його праці.
28. Вплив зовнішніх факторів на якість праці.
29. Соціально-психологічний клімат у колективі та його значення у підвищенні якості праці.
30. Фактори середовища та їх вплив на якість праці особистості.
31. Ефективність способів темпової організації трудової діяльності.
32. Психологічні аспекти нормування та безпеки праці.
33. Поняття про технічну норму робочого часу та її психологічний аналіз.
34. Психологічні причини виникнення аварійних ситуацій та нещасних випадків на виробництві.
35. Фактори зниження ризику аварійних ситуацій та нещасних випадків, їх психологічний аналіз.
36. Психологічний аналіз напрямів, за якими здійснюється безпека праці.
37. Психологічні особливості трудової діяльності працівників аварійнорятувальних команд.
38. Специфіка діяльності психолога праці на підприємстві.
39. Аналіз діяльності психолога праці у службах зайнятості і центрах профорієнтації.
40. Основні функції і завдання психолога праці в різних установах.
41. Характеристика психодіагностичної функції психолога праці на підприємствах.
42. Характеристика психологічної та психопрофілактичної функції психолога праці на підприємствах.
43. Специфіка групового та індивідуального консультування психолога на підприємствах.
44. Експертна психологічна оцінка психологом нових технологій, програм, методів у виробничій діяльності.
45. Права та обов'язки психолога праці.
46. Поняття профорієнтації в психології праці.
47. Структура профорієнтації та її аналіз.
48. Поняття про професіографію.
49. Поняття про професійний відбір, роль психолога в його здійсненні.
50. Поняття трудової адаптації в психології праці.
51. Рівні трудової адаптації, їх зв'язок і психологічний аналіз.
52. Психологічна характеристика видів трудової адаптації.
53. Фактори, що впливають на трудову адаптацію.
54. Поняття про соціально-психологічну адаптацію.

55. Співвідношення понять “адаптація”, “адаптивність”, “дезадаптація”, “дезадаптивність” працівника.
56. Умови подолання трудової дезадаптації працівника.
57. Причини трудової дезадаптації працівника.
58. Поняття про професійне самовизначення особистості в психології праці.
59. Психологічний аналіз етапів професійного самовизначення особистості.
60. Поняття про професійне навчання.
61. Сутність виробничої освіти.
62. Професійна освіта: визначення, умови ефективного здійснення.
63. Психологічний аналіз професійної самоосвіти.
64. Професійні знання, вміння, навички: закономірності та умови ефективного формування.
65. Професійний життєвий шлях особистості: поняття, структура.
66. Події професійного життєвого шляху: визначення, типи.
67. Біографічні кризи особистості у психології праці, їх психологічний аналіз.
68. Фази розвитку професіоналу.
69. Поняття про особистісний професійний стан.
70. Психологічна характеристика особистісного професійного плану.
71. Шляхи реалізації особистісного професійного плану.
72. Психологічні проблеми професійного “вигорання” особистості.
73. Психологічні аспекти професійної деформації особистості.
74. . Психологічна характеристика знарядь праці.
75. . Поняття “праця” у психології праці.
76. Поняття про професіограму.
77. Фактори, які зумовлюють успішність формування професійної придатності.
78. Психологічна характеристика складових професійної придатності. 79. Абсолютна та відносна придатність до професії: психологічна характеристика.
80. Шляхи формування індивідуального стилю діяльності працівника.
81. Психологічні особливості етапів профвідбору.
82. Поняття про психограму в психології праці.
83. Класифікація професій у психології праці.
84. Критерії ефективності роботи психолога праці на підприємстві.
85. Місце психології праці в діяльності практичного психолога.
86. Основні етапи розвитку психології праці.
87. Відмінність понять “працездатність” і “діездатність”.
88. Вплив міжособистісних стосунків у колективі на продуктивність праці.
89. Поняття про професійну майстерність у психології праці.

Підсумковий контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів на заліку:

40-51 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст питань;

28-39 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст поставлених питань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

16-27 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

4-15 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкритий зміст питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

0-3 балів — не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту питань.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі усного екзамену.

Кожен варіант екзаменаційного білету складається з чотирьох питань. Відповіді на питання оцінюються за критеріями досягнення нормативних результатів навчання. Основними вимогами є розуміння ідей та положень, здатність вичерпно та аргументовано їх викласти, висловити та обґрунтувати власну позицію з питань, що розглядаються в ході вивчення дисципліни.

Перелік питань для підготовки до заліку:

1. Психологія праці як галузь знань і професія.
2. Психологія праці як галузь науки і учбова дисципліна. Зв'язок з іншими науками. Поняття ергономіки
3. Предмет і завдання психології праці.
4. Історія розвитку зарубіжної психології праці
5. Історія розвитку вітчизняної психології праці
6. Методи психології праці
7. Поняття і структура професійної діяльності.
8. Праця як вид діяльності. Психологічні ознаки праці.
9. Ергатична система і ергатична функція
10. Трудовий пост в організації і його компоненти. Робоче місце.
11. Професія. Спеціальність. Посада. Кваліфікація.
12. Людина як суб'єкт праці 13. Загальні і спеціальні здібності.

14. Професійно-важливі якості.
15. Професійна придатність.
16. Психологічні класифікації професій. Формула професії.
17. Модель фахівця. Професіограма. Психограма.
18. Основні етапи розвитку суб'єкта праці
19. Рівні і етапи розвитку професіоналізму і профкар'єри.
20. Проблема формування індивідуального стилю трудової діяльності
21. Кризи професійного становлення
22. Проблема професійних деструкцій
23. Психологія професійного самовизначення і професійного становлення.
24. Підходи до дослідження професійного самовизначення
24. Яке місце займає психологія праці у ряді інших психологічних наук?
25. Поясніть роль основних наукових принципів в організації психологічних досліджень трудової діяльності.
26. Визначте достоїнства і недоліки трудового методу.
27. Дайте характеристику психотехніки. Яка роль м. Мюнстерберга в розвитку цього напрямку?
28. Які основні напрями роботи вітчизняних психотехніків?
29. У чому полягає характерна особливість розвитку вітчизняної психології праці в другій половині ХХ ст.?
30. У чому полягає специфіка психологічного підходу до вивчення трудової діяльності?
31. Дайте характеристику психологічних ознак праці.
32. Що розглядається в якості основного компонента психологічної структури діяльності?
33. Дайте характеристику ергатичної системи.
34. Чи включені Ви в ергатичну систему? Яку саме?
35. Які особливості технічної ергатичної системи виділяються в сучасних дослідженнях?
36. У чому полягають психологічні наслідки комп'ютеризації трудової діяльності людини?
37. Які завдання дозволяє вирішувати психологічний аналіз діяльності?
38. Дайте порівняльний аналіз основних підходів до професіографування у вітчизняних дослідженнях.
39. Які види професіографування Ви знаєте?
40. Що таке трудовий пост? З якою метою здійснюється професіографічний опис трудового поста?
41. Якими особливостями характеризується людина як суб'єкт діяльності?

42. Охарактеризуйте основні компоненти структури суб'єкта праці по Е.А. Климову.
43. У чому полягає зміст поняття індивідуального стилю діяльності?
44. Які компоненти індивідуального стилю виділені Е.А. Климовим?
45. Дайте характеристику основних підходів до вивчення індивідуального стилю діяльності у вітчизняній психології.
46. У чому полягає зміст поняття професійного самовизначення?
47. Визначте зміст професійного самовизначення на стадії професійної підготовки.
48. Яку роль грають внутрішньоособові протиріччя в процесі професійного самовизначення?
49. У чому суть теорії потреб А. Маслоу і яке її значення для практики управління персоналом?
50. Які чинники трудової діяльності, згідно концепції Ф. Герцберга, сприяють збагаченню змісту праці?
51. Які положення теорії підкріплення мотивів використовуються при розробці програм стимулювання працівників?
52. Які компоненти в структурі професійної придатності виділені Е.А. Климовим?
53. У чому полягає динамічний характер професійної придатності?
54. Які можна виділити групи працівників по професійній придатності?
55. Встановіть відмінність між поняттями "якість" і "властивість".
56. Які властивості суб'єкта можуть бути віднесені до професійно важливих?
34. У чому полягає відмінність базових професійно важливих якостей від ведучих?
57. Які професійні (спеціальні) здібності Вам відомі?
58. Чи тотожні поняття "Професійно важливі якості" і "професійні здібності"?
59. Співвіднесіть поняття "Професійна придатність" і "професійний відбір".
38. Які принципи лежать в основі організації процесу відбору?
60. Які особливості Ви враховуватимете при визначенні кількісної потреби організації в персоналі?
61. З якою метою здійснюється вивчення і аналіз заявительних документів кандидата?
62. Які завдання дозволяє вирішити проведення відбіркового інтерв'ю?
63. У чому полягає відмінність первинної адаптації від вторинної?
64. Які виділяються напрями професійної адаптації?
65. За якими показниками можна судити про успішність соціальнопсихологічної адаптації?

66. Які суб'єктивні характеристики фахівця роблять вплив на його адаптацію до професійної діяльності?
67. Визначте значення адаптаційних програм для молодих фахівців на виробництві.
68. Яке значення мають функціональні стани в процесі виконання трудової діяльності?
69. Які чинники призводять до розвитку стану стомлення?
70. У чому полягає відмінність між станами стомлення і монотонії?
71. Які компоненти виділяються в структурі психологічній готовності до діяльності?
72. Які засоби оптимізації функціональних станів Вам відомі?
73. Які особові чинники роблять вплив на формування надійності професійної діяльності?
74. Що таке аварійна ситуація і який її психологічний зміст?
75. Які чинники сприяють виникненню помилкових дій?
76. Визначте зміст можливих заходів по підвищенню мотивації до безпечної діяльності.
77. На які особові особливості необхідно звертати увагу при організації відбору по травмобезпечних видах професійної діяльності?
78. У чому полягають особливості конфліктів в організації?
79. Які типи конфліктів в організації Ви знаєте?
80. У чому полягає значення контролю соціальної напруженості в управлінні організаційними конфліктами?
81. Дайте характеристику основних стадій розвитку конфлікту.
82. У чому проявляється позитивна дія конфлікту?

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Список рекомендованої літератури.

Базова

1. Баклицький І.О. Психологія праці: Підручник. 2-ге вид., пер. і доп. – К.: Знання, 2008. – 655 с.
2. Балл Г.О., Бастун М.В., Гордієнко В.І., Красильникова Г.В., Красильников С.Р. Психологія праці та професійної підготовки особистості: Навч. посіб. – Хмельницький: ТУП, 2001. – 330 с.
3. Баріхашвілі І.І. Психологічні основи профорієнтації і професійного самовизначення. Навчальний посібник. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 208 с.
4. Карпенко Г.В. Психологія праці та вибір професії: Навч.-метод. посібник. – Суми : Університетська книга, 2008. – 168 с.
5. Кожан Т.О. Професійна орієнтація: Навч. посіб. – К., 2009. – 214 с.
6. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності / Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. – 395 с.
7. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Теорія і практика професійного психологічного відбору: Навч. посіб. для слухачів та студ. ВНЗ. – К.: НікаЦентр, 2006. – 532 с.
8. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навч. посібник/за ред. М.С. Корольчука. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2004. – 400 с.
9. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці: Підручник / Київський національний економічний ун-т. – К. : КНЕУ, 2003. – 367 с.
10. Ложкин Г. В. Психологія труда / Г.В. Ложкин. – К. : Освіта України, 2013. – 124 с.
11. Нагаєв В.М. Конфліктологія: Курс лекцій. – К.: ЦНЛ, 2004. – 198 с.
12. Психологія праці: навч. посіб. / Г.В. Ложкін, Н.Ю. Воленюк, О.О. Солтик; за заг. ред. Г.В. Ложкіна. – Хмельницький: ХНУ, 2013. – 191 с.

13. Психологія спілкування: Навчально-методичний комплекс МВС України. НАВСУ. Ін-т управління; Уклад. О.Ф. Юрчук. – Київ, 2002. – 35с.
14. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. – К.: Академвидав, 2003. – 568 с.
16. Рунге В.Ф., Манусевич В.П. Эргономика в дизайне среды: Учеб. пособ. – М.: Архитектура, 2005. – 328 с.
17. Технології роботи організаційних психологів: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти / За наук. ред. Л.М. Карамушки. – К.: Фірма «ІНКОС», 2005. – 366 с.
18. Технології роботи організаційних психологів: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти / За наук. ред. Л.М. Карамушки. – К.: Фірма «ІНКОС», 2005. – 366 с.
19. Толочек В.А. Современная психология труда: Учеб. пособ. – СПб.: Питер, 2005. – 479 с.

Допоміжна

1. Вимоги до конкурентоспроможного спеціаліста / Т.В. Андрущенко // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2007. – № 5. – С. 43-47.
2. Гринева В.Н. Теоретические и методические основы мотивации труда персонала // Управління розвитком: Зб. наук, пр. ХДЕУ. – № 1. – С. 42-60.
3. Кисельов М.М. Феномен діяльності в реаліях сьогодення / М.М. Кисельов // Філософія. Антропологія. Екологія: Альманах. – Вип. 1. – К.: Стилос, 2000. – С. 45-55.
4. Литвинова Н.М. Профорієнтація як засіб підготовки учнівської молоді до праці // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2007. – № 3. – С. 200-210.
5. Логіка людської діяльності в управлінні соціальними системами / О.С. Пономарьов // Теорія і практика упр. соц. системами: філос., психологія, педагогіка, соц. – 2007. – № 1. – С. 6-14.
6. Нікітенко О.Я., Нікітенко Є.М. Студент вищого навчального закладу як суб'єкт ринку праці // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2006. – № 4. – С. 128-132.
7. Нікольська Л.В. Сучасні моделі профорієнтаційного забезпечення безробітних у діяльності зарубіжних служб зайнятості // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2007. – № 5. – С. 201-210.
8. Озерська О.Ю. Підготовка менеджерів японських компаній // Теорія і практика упр. соц. системами: філос., психологія, педагогіка, соціол. – 2008. – № 1. – С. 60-65.
9. Професійний та особистісний розвиток майбутніх фахівців / Г. Дегтярьова, Л. Руденко, М. Федюк // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2008. – № 1. – С. 203-211.

Інформаційні ресурси

10. Боронова Г.Х., Прусова Н.В. Психологія праці: Конспект лекцій – <http://ua-referat.com/> Психологія_праці_Конспект_лекцій_Боронова
11. Григор`єва М.В. Психологія праці: Конспект лекцій – <http://uareferat.com/> Психологія\_праці\_Конспект\_лекцій\_Григор`єва
12. Баклицький І.О. Психологія праці – http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_pratsi_-_baklitskiy_io
13. Крушельницька Я.В. Психологія праці – <http://studentbooks.com.ua/content/view/123/76/>

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне дотримання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. Відпрацьовування здобувачами незасвоєних тем в індивідуальному порядку викладачеві у позааудиторний час.
4. З метою зосередженості уваги на засвоєнні матеріалу з теми, що вивчається, під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
5. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

Розробник:

викладач кафедри

психології діяльності в особливих умовах

Світлана ГУРА